

Tiltaksliste – plast, urbant landbruk, bærekraftig og redusert forbruk og bærekraftig mat 2023-2026

Plast og marin forsøpling

Tiltak	Hovedansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
1. Opprydning og håndtering av plastavfall			
1.1 Fortsette å kartlegge havbunnen langs kaiene blant annet med drone.	Oslo Havn	Bymiljøetaten	Videreført tiltak fra 2022
1.2 Starte arbeidet med rydding av havbunnen i indre Oslofjord for marin forsøpling og redskaper som fører til spøkelsesfiske.	Oslo havn/Bymiljøetaten		Videreført tiltak fra 2022
1.3 Tilrettelegge for at cruiseskip kan levere avfall på en måte som gir økt materialgjenvinning.	Oslo Havn		Videreført tiltak fra 2022
1.4 Få på plass smarte avfallsbeholdere langs kaikanten og i bybildet som har komprimator og som gir automatisk signal om behov for tømming.	Oslo havn/Bymiljøetaten		Videreført tiltak fra 2022
1.5 Legge til rette for frivillig rydding i Oslo.	Bymiljøetaten	Oslo Havn	Justert
1.6 Gjennomføre Gaterusken, som er et samarbeid mellom Rusken og Kirkens Bymisjon om å rydde gatene i sentrum.	Bymiljøetaten		Videreført tiltak fra 2022
1.7 Rydde opp i forbindelse med vårrengjøring, og engasjere innbyggere og frivillige gjennom Vårrusken.	Bymiljøetaten		Videreført tiltak fra 2022
1.8 Arbeide for systematisk strand- og elverydding gjennom hele året, samt rydde områder som er vanskelig tilgjengelig.	Bymiljøetaten		Justert

Tiltak	Hovedansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
1.9 Føre strengere håndheving av forbud mot forsøpling jf. Forurensningsloven.	Bymiljøetaten		Videreført tiltak fra 2022
1.10 Være en pådriver for at småbåthavner i Oslo får på plass godkjente avfallsplaner, med tiltak som hindrer spredning av miljøgifter og mikroplast fra vedlikehold av fritidsbåter, samt oppryddingstiltak av havbunnen ved tilhørende havneområder.	Bymiljøetaten		Videreført tiltak fra 2022
1.11 Få bedre kunnskap og bistå i arbeid for å utvikle ny og bedre teknologi for å samle opp plast og forhindre spredning til fjorden.	Bymiljøetaten		Justert
1.12 Gjennomføre tiltak for å øke materialgjenvinningsgraden av plast.	Renovasjons- og gjenvinningsetaten	Klimaetaten	Videreført tiltak fra 2022
1.13 Arbeide for at det etableres et plastgjenvinningsanlegg på Østlandet.	Byrådsavdeling for næring og eierskap	Renovasjons- og gjenvinningsetaten	Videreført tiltak fra 2022
1.14 Gjennomføre tilsyn på byggeplass for håndtering av bygg- og anleggsavfall, for at utbygger (grunneier etter forurensningsloven) og deres samarbeidspartnere, følger opp sitt ansvar for å forebygge spredning av plast utenfor byggeplasser.	Plan - og bygningsetaten		Videreført tiltak fra 2022
1.15 Gå i dialog med anleggsplasser for å forhindre at avfall havner i fjorden, og følge opp avfallshåndtering på byggeplassene etter rammene gitt av plan- og bygningsloven (PBL), byggesaksforskriften (SAK10) og byggteknisk forskrift (TEK17).	Oslobygg	Klimaetaten/ Bymiljøetaten	Videreført tiltak fra 2022
1.16 Gjennom de kommunale virksomheter som er ansvarlig for bygg- og anleggsvirksomhet, stille krav i kontrakter for å sikre at plastavfall fra byggeplasser ikke kommer på avveie.	Oslobygg	Utvikling- og kompetanseetaten/ Klimaetaten/ Bymiljøetaten	Videreført tiltak fra 2022
2. Forbruk, anskaffelser og miljøledelse			
2.1 Sammenstille og analysere innkjøpsdata, kartlegge behov og status, og identifisere tiltak for økt måloppnåelse innen redusert og smartere bruk av plast.	Utviklings - og kompetanseetaten	Bymiljøetaten	Justert

Tiltak	Hovedansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
2.2 Veilede kommunens virksomheter i å fremme redusert og smartere bruk av plast og emballasje i deres egne avtaler.	Utviklings - og kompetanseetaten	Bymiljøetaten	Justert
2.3 Tilrettelegge for redusert og smartere bruk av plast og emballasje i prioriterte samkjøpsavtaler.	Utviklings - og kompetanseetaten	Bymiljøetaten	Justert
2.4 Stille krav som reduserer bruk av unødvendige engangsprodukter i plast i nye samkjøps- og innkjøpsavtaler i kommunen.	Alle virksomheter	Utvikling - og kompetanseetaten	Videreført tiltak fra 2022
2.5 Stille krav til alternative materialer til jomfruelig plast (eks. gjenvunnet plast, biobasert plast av sekundær råvare), der dette er hensiktsmessig i et klima- og miljøperspektiv i nye samkjøps- og innkjøpsavtaler i kommunen.	Alle virksomheter	Utvikling - og kompetanseetaten/ Bymiljøetaten/ Klimaetaten	Videreført tiltak fra 2022
2.6 Veilede kommunens virksomheter i redusert og smartere bruk av plast- og engangsprodukter gjennom deres innkjøpsatferd på prioriterte samkjøpsavtaler.	Utviklings - og kompetanseetaten		Justert
2.7 Tilrettelegge for og veilede ansatte om redusert bruk av plast- og engangsprodukter i prioriterte virksomheter. Veiledningen skal bidra til å fase ut bruk av unødvendig engangsplast i kommunale virksomheter.	Bymiljøetaten	Plan- og bygningsetaten ved ByKuben	Videreført tiltak fra 2022
2.8 Videreutvikle veiledning for plastsmarte spisesteder, som bidrar til å veilede private aktører som drifter kantiner for kommunen, til å finne miljøvennlige alternativer til unødvendig engangsplast.	Bymiljøetaten		Justert
2.9 Der vi har mulighet, skal det stilles krav i nye kontrakter med private kantineaktører om å ikke bruke unødvendig engangsplast.	Alle virksomheter	Bymiljøetaten	Videreført tiltak fra 2022
2.10 Stille krav om at bruk av unødvendige engangsartikler i plast reduseres når kommunal eiendom leies ut til arrangementer, samt gi veiledning om hvordan arrangørene kan gjennomføre mer plastsmarte arrangementer.	Bymiljøetaten/Bydeler		Videreført tiltak fra 2022
3. Mikro- og nanoplast			
3.1 Kartlegge bedrifter som har høy sannsynlighet for relativt store bidrag av mikroplast til Oslos avløpsnett.	Vann- og avløpsetaten		Videreført tiltak fra 2022

Tiltak	Hovedansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
3.2 Deltagelse i Norsk Vanns arbeidsgruppe om mikroplast.	Vann- og avløpsetaten		Videreført tiltak fra 2022
3.3 Følge opp tiltakene i handlingsplan for utfasing av gummigranulat på kunstgressbaner i Oslo (Byrådssak 1103/20).	Bymiljøetaten		Videreført tiltak fra 2022
3.4 Vurdere bedre løsninger for håndtering og rensing av overvann for å unngå forurensning av plast og mikroplast til Oslofjorden. Jfr. Handlingsplan for overvannshåndtering.	Plan- og bygningsetaten	Bymiljøetaten, Vestfjorden aksjeselskap, Bekkelaget renseanlegg	Videreført tiltak fra 2022
3.5 Arbeide for å fase ut bruk av eksponert EPS som materiale i flyteelementer ved havner og marinaer i indre Oslofjord.	Bymiljøetaten		Videreført tiltak fra 2022
3.6 Arbeide for at deponiløsninger for snø forhindrer spredning av plast ved vintervedlikehold av vei.	Bymiljøetaten		Videreført tiltak fra 2022
3.7 Leverer alle oppfeide masser og oppsug fra sandfang til godkjente deponier.	Bymiljøetaten		Videreført tiltak fra 2022
4. Kunnskap, informasjon og samarbeid			
4.1 Forvalte tilskuddsordning til tiltak mot plastforsøpling i Oslo.	Bymiljøetaten		Videreført tiltak 2022
4.2 Få bedre kunnskap om omfanget av og hovedkildene til plast- og marin forsøpling i indre Oslofjord og vassdragene i Oslo, i samarbeid med relevante aktører. Benytte kunnskapen til å iverksette tiltak.	Bymiljøetaten		Videreført tiltak 2022
4.3 Få bedre kunnskap om alternativer til unødvendig plast, materialbruk, design for gjenvinning. Benytte kunnskapen til å iverksette tiltak i samarbeid med relevante aktører.	Bymiljøetaten	Klimaetaten	Justert

Tiltak	Hovedansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
4.4 Gjennomføre kampanjer og informasjonsarbeid rettet mot Oslos innbyggere om hvordan man kan redusere unødvendig bruk av plast og unngå plastforsøpling.	Bymiljøetaten / Plan - og bygningsetaten ved ByKuben	Klimaetaten/ Renovasjons - og gjenvinningsetaten	Videreført tiltak fra 2022
4.5 Oppfordre til bruk av den nasjonale portalen Rydde, på web og i app, for å styrke kartleggingen av marin forsøpling i kommunen.	Bymiljøetaten	Plan- og bygningsetaten ved ByKuben	Justert
4.6 Øke kunnskapen blant Oslos skoleelever om plast og marin forsøpling ved å fokusere på hvordan vi kan løse utfordringene til unødvendig bruk av plast og forsøpling, gjennom Klimaskolen.	Utdanningsetaten	Klimaetaten	Videreført tiltak fra 2022
4.7 Øke kunnskapen om plastforsøpling og materialgjenvinning blant Oslos skoleelever, gjennom å fokusere på plast som tema i undervisningsopplegget på SirkuLÆR.	Renovasjons- og gjenvinningsetaten		Videreført tiltak fra 2022
4.8 Videreutvikle arbeidet med å besøke Oslos innbyggere for å gi personlig veiledning og motivere til kildesortering.	Renovasjons- og gjenvinningsetaten		Videreført tiltak fra 2022
4.9 Utvide tilgangen til minigjenbruksstasjoner ved hjelp av teknologiske løsninger.	Renovasjons- og gjenvinningsetaten		Videreført tiltak fra 2022
4.10 Gjennomføre arrangementer med fokus på plast og marin forsøpling.	Bymiljøetaten	Samarbeid med andre virksomheter avhengig av fokus/behov.	Videreført tiltak fra 2022
4.11 Samarbeide med næringslivet for å redusere bruken av plast og bekjempe marin forsøpling.	Bymiljøetaten	Klimaetaten	Videreført tiltak fra 2022
4.12 Bidra i nasjonalt og internasjonalt samarbeid for å redusere bruken av plast og bekjempe marin forsøpling.	Bymiljøetaten		Justert

Urbant landbruk

Tiltak	Hoved- ansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
1. Areal for urbant landbruk			
1.1 Inkludere urbant landbruk i byutviklingsprosessene: - utarbeide rutiner som ivaretar urbant landbruk i planprosesser og byutviklingsprosjekter - sikre arealer som allerede brukes til urbant landbruk gjennom regulering - tilrettelegge Bymiljøetatens kartdatabase for bruk i plan- og byggesaksbehandling, samt nødvendige kartlag som støtter kommuneplanens bestemmelser for blågrønn struktur som er nødvendig for å styrke urbant landbruk	PBE	BYM	Justeres og videreføres
1.2 Ta i bruk regenerativt landbruk som driftsmodell på to kommunale besøksgårder; Bogstad gård og Sørli gård. Denne driftsformen gir bedre kretsløp, karbonlagring og jordhelse.	BYM	–	Videreføres
1.3 Øke antall frukttrær på Bymiljøetatens arealer Ved ny beplanting eller ved erstatning av trær skal det vurderes å ta i bruk frukttrær.	BYM	PBE v/Bykuben	Justeres og videreføres
1.4 Innføre krav om å tilrettelegge for urban dyrking og/eller skolehage i alle skolerelaterte byggeprosjekter.	UDE	–	Nytt tiltak
1.5 Tilby ledig kommunalt areal som egner seg til urbant landbruk og følge opp aktørene som får leie. Gjelder ikke lokaler.	BYM	–	Nytt tiltak
2. Urbant landbruk som verktøy i kommunen			

Tiltak	Hoved- ansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
2.1 Følge opp og evaluere tre igangsatte pilotprosjekter i kommunal regi. Pilotene tar i bruk urbant landbruk som verktøy for å løse oppgaver knyttet til sosiale utfordringer, folkehelse og miljø- og klimaspørsmål. - Stovner VGS utforsker sirkulære vannløsninger ved å samle vann fra tak til vanning av skolehage og frukthage. - Bydel St. Hanshaugen bruker dyrkeaktiviteter i sitt arbeid med bærekraftig mat og ungdom i tilknytning til ungdomshuset i Stensparken. - Deichman Grünerløkka bruker urbant landbruk til å inspirere befolkningen til å ta mer bærekraftige valg, og for å utvikle et bærekraftig lokalsamfunn.	BYM	Stovner VGS Bydel St. Hanshaugen Deichman Grünerløkka	Videreføres
2.2 Bygge opp kompetanse om metoder for lagring av grønnsaker på Sørli besøksgård.	BYM	–	Nytt tiltak
3. Samarbeid og kunnskap			
3.1 Barnas bed Barnehagebarn fra ca. 15 barnehager planter grønnsaker i kommunens bed.	BYM	–	Nytt tiltak
3.2 Samarbeide om et robust matsystem Teste nye løsninger i "living labs" (levende laboratorium) for å utvikle bærekraftige urbane matsystemer (FUSILLI): - øke kunnskap og bevissthet om matsystemer - vurdere etablering av et Food Policy Council i Oslo - samarbeide med eksterne aktører om å utforske roller og løsninger for bærekraftig mat på jobb - utveksle kunnskap og erfaringer med andre europeiske byer	BYM	GFE, UKE	Justeres og videreføres
3.3 Samarbeide med eksterne aktører for å utvikle bærekraftige driftsformer av urbant landbruk og utforske hvordan urbant landbruk kan bidra til å løse levekårsutfordringer (EdiCitNet): - opprette et levende laboratorium som arena for inkludering på Linderudgård - opprette sommerjobber, ungdomsjobber og arbeidstrening på urbane gårder/ landbruksprosjekter i samarbeid med skoler og bydeler - opprette en veiledningstjeneste og et inkubatorprogram for entreprenører innen urbant landbruk for å øke kompetansen på videresalg av produkter	BYM	BBJ, GDS	Videreføres

Tiltak	Hoved- ansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
3.4 Videreutvikle Geitmyra skolehage som kommunalt kompetansesenter for skolehagevirksomhet .	UDE	–	Videreføres
3.5 Pilotere veiledningstjeneste for urbane landbruksprosjekter Opprette en ordning der urbane landbruksprosjekter kan oppsøke hjelp og få veiledning til prosjektet sitt, for eksempel gjennom et nettverk av urbane bønder eller lignende.	Deichman	BYM	Videreføres
3.6 Videreutvikle Losæter som spiselig park Styrke møteplassen og tilby en arena for kurs- og kompetanseutveksling i sommerhalvåret.	BYM	–	Videreføres
3.7 Øke antallet frukttrær innenfor byggesonen i Oslo kommune i samarbeid med prosjekter for sommerjobb for ungdom.	PBE v/Bykuben	BYM, bydelene	Nytt tiltak
3.8 Styrke kunnskapsgrunnlaget om kompostering og jordforbedring i det urbane landbruket.	Regionkontor Landbruk	BYM	Nytt tiltak
3.9 Forvalte tilskuddsordning for urbant landbruk.	BYM	–	Videreføres
4. Kommunikasjon			

Tiltak	Hoved- ansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
4.1 Gjennomføre kampanjer og informasjonsarbeid for å dele erfaringer fra tilskuddsordningen og kommunens pilotprosjekter Gjennomføre kampanjer for, og sammen med, kommunale og eksterne aktører slik at flere tar i bruk urbant landbruk innenfor disse områdene: - aktivitetstilbud for barn og unge - arbeidsarena for voksne og ungdom - bomiljø kommunale boliger - sirkulær vannhåndtering - psykisk helse og rus - eldreomsorg - integrering og inkludering - nærmiljøtiltak - det grønne skifte i praksis, bærekraft og klimatilpasning - arealbruk og matproduksjon	BYM	PBE v/Bykuben	Nytt tiltak
4.2 Utvikle en digital publikumsportal for urbant landbruk som vil effektivisere kommunens arbeid og kommunikasjon med publikum. Publikum og saksbehandlere vil enkelt finne og oppdatere kartfestet informasjon om urbane landbruksaktiviteter. Portalen vil også vise kommunes ledige arealer i kart og interesserte kan enkelt søke om leie.	BYM	–	Justeres og videreføres
4.3 Styrke bydelenes informasjonsflyt om urbant landbruk. Styrke informasjonsflyten både innad i kommunen og ut mot befolkningen. Dette testes med en til to bydeler.	PBE v/Bykuben	Bydeler	Videreføres
4.4 Pilotprosjekt 1. Deichman Grünerløkka med innendørs og utendørs dyrking. Utvikle bibliotekene som utstillingsvinduer og kunnskapsbaser for urbant landbruk.	Deichman	BYM, PBE v/Bykuben	Videreføres
4.5 Pilotprosjekt 2. Deichman Torshov - Oslos første bibliotek med spiselig takhage. Utvikle bibliotekene som utstillingsvinduer og kunnskapsbaser for urbant landbruk.	Deichman	BYM, PBE v/Bykuben	Justeres og videreføres
4.6 Arrangere dyrkekurs Kunnskapsheving og lavterskeltilbud for befolkningen. Kan arrangeres av de kommunale gårdene eller av eksterne aktører.	PBE v/Bykuben	BYM	Videreføres

Bærekraftig og redusert forbruk

Tiltak	Hovedansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
Satsningsområde 1. Grønne innkjøp og redusert forbruk i kommunen			
1.1 Styrke arbeidet med miljøledelse og miljøsertifiseringer			
1.1.1 Være en pådriver for at kommunens virksomheter setter fokus på bærekraftig og redusert forbruk i sin miljøledelse gjennom de vedtatte miljøsertifiseringssystemene ISO 14001 eller Miljøfyrtårn	BYM		Justert og videreføres
1.1.2 Være en pådriver for en helhetlig tilnærming til planlegging, budsjettering, styring og rapportering av data for bærekraftig og redusert forbruk	BYM	KLI	Justert og videreføres
1.1.3 Etablere arbeidsrutiner for datainnhenting, analyse og publisering av indikatorer for bærekraftig og redusert forbruk, herunder indikatorer for forbruksbasert, indirekte utslipp	BYM	KLI, UKE, FutureBuilt	Nytt tiltak
1.2 Tilrettelegge for ordninger for bærekraftig og redusert forbruk i kommunen			
1.2.1 Kartlegge hvor lenge utvalgte IKT-produkter brukes i kommunen, og utarbeide anbefalt minstebrukstid der det er egnet	UKE	UDE, Oslobygg	Nytt tiltak
1.2.2 Tilrettelegge for vedlikehold, reparasjon, redesign, sambruk, ombruk, bruktkjøp og materialgjenvinning i eksisterende samkjøpsavtaler (for eksempel innenfor tekstil, møbler og IKT), gjennom nye avtaler og som strategisk pådriver	UKE		Justert og skalerbart tiltak

Tiltak	Hovedansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
1.2.3 Veilede kommunens virksomheter i å fremme sirkulær økonomi gjennom anskaffelser, herunder tilrettelegge for vedlikehold, reparasjon, redesign, sambruk, ombruk, bruktkjøp og materialgjenvinning, i deres egne avtaler	UKE		Justert og skalerbart tiltak
1.2.4 Veilede kommunens virksomheter i å oppnå sirkulært forbruk, herunder vedlikehold, reparasjon, redesign, ombruk, sambruk og materialgjenvinning, gjennom deres innkjøpsatferd på samkjøpsavtalene	UKE		Nytt og skalerbart tiltak
1.2.5 Sammenstille og analysere innkjøpsdata, kartlegge behov og status, og identifisere tiltak for økt måloppnåelse innen sirkulær økonomi for kommunens innkjøp	UKE	BYM, KLI	Nytt og skalerbart tiltak
1.2.6 Ta i bruk digitale systemer for oversikt over byggematerialer og komponenter, og på sikt bidra til utviklingen av åpne markedsplasser for materialer og komponenter for ombruk	Oslobygg	PBE, EBY, ByKuben, BYM, REG	Nytt tiltak
1.2.7 Tilrettelegge for salg, retur og gjen-/ombruk av kommunens eiendeler når de ikke lengre kan utnyttes, for eksempel ved å utvikle rutiner og retningslinjer	UKE	REG	Justert og skalerbart tiltak
1.3 Gjøre sirkulære/løsninger til standard i kommunens egne bygge- og anleggsprosjekter			
1.3.1 Følge opp innspill til endringer i Direktoratet for byggkvalitets veileder for ombruk av byggevarer samt teknisk forskrift for rehabiliteringer	PBE	Oslobygg, KLI, FutureBuilt, UKE, VAV, BYM	Nytt tiltak
1.3.2 Vurdere/utrede om det i forbindelse med rivetillatelse skal kreves at det utarbeides en plan for ombruk av byggematerialer og gjenstander. Vurdere behovet for en begrunnelse inkludert klimagassregnskap som viser hvorfor bygget skal rives framfor å rehabiliteres	PBE	Oslobygg	Nytt tiltak
1.3.3 Veilede og støtte saksbehandlere og utbyggere for gjennomføring av tiltak relatert til redusert materielt forbruk i byggeprosjekter	PBE		Nytt og skalerbart tiltak
1.3.4 Pilotprosjekt med entreprenør og forskningsaktører for å kartlegge forbedringspotensialet for sortering og avfallsminimering på byggeplasser	Oslobygg	PBE, FutureBuilt, REG	Nytt tiltak

Tiltak	Hovedansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
1.3.5 Jobbe systematisk med å redusere klimafotavtrykk og således redusert materialbruk internt i egne prosjekter	Oslobygg		Nytt og skalerbart tiltak
Satsningsområde 2. Tilrettelegg for, samarbeide med og støtte aktører utover kommunen			
2.1 Tilrettelegge for og bidra til lokale ordninger for bærekraftig og redusert forbruk			
2.1.1 Kartlegge tomme lokaler i kommunen som kan benyttes av aktører som fremmer bærekraftig og sirkulært forbruk	EBY	ByKuben	Videreføres
2.1.2 Utlån av gratis lokaler/uteområde for arrangementer/møter/aktiviteter innen gjen-/ombruk, reparasjon, bytting	Deichman	REG, Bydelene, ByKuben, BYM	Videreføres og skalerbart tiltak
2.1.3 Videreutvikle konsept og driftsmodell for pilotanlegg for sirkulær ressursbruk i Trosterudparken sammen med bydel, lokale tjenester, foreninger og borettslag	REG	Bydel Alna	Nytt og skalerbart tiltak
2.1.4 Videreføre tjeneste for levering av restlopper	REG		Videreføres
2.1.5 Oppfordre utbyggere til å sette av areal til dele-, reparasjons-, bytte- og utlånsordninger	PBE	FutureBuilt, KLI	Videreføres
2.1.6 Samarbeide med frivillige og private aktører og bidra til pilotprosjekter, blant annet i boligsameier, borettslag og velforeninger	BYM	ByKuben, FutureBuilt	Justert og skalerbart tiltak
2.1.7 Tilrettelegge for utlån av verktøy, symaskiner og annet utstyr	Deichman	Bydelene	Videreføres og skalerbart tiltak
2.1.8 Tilrettelegge for utlån og sambruk av utstyr til sport/friluftsliv/aktiviteter	BYM, FRIGO	Bydelene	Videreføres og skalerbart tiltak
2.1.9 Utrede behov og muligheter for utstyrsutlån til sport/ friluftsliv/aktiviteter	BYM	HEL, VEL, Deichman, Bydelene	Nytt tiltak

Tiltak	Hovedansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
2.1.10 Samarbeide med aktører som engasjerer innbyggere i å redde mat som ellers ville ha blitt kastet	ByKuben	Deichman, Bydelene	Videreføres og skalerbart tiltak
2.1.11 Videreføre tøybleietilskudd til Oslos innbyggere	REG		Videreføres
2.2 Bidra til samarbeid mellom offentlige og private aktører for bærekraftig og redusert forbruk			
2.2.1 Pilotprosjekt for å undersøke muligheten for ombruk av farlig avfall fra husholdningene	REG		Nytt tiltak
2.2.2 Videreføre og videreutvikle tiltak for å øke ombruket av varer og produkter som kommer inn til REG sine avfallsanlegg, (inkl. elektriske og elektronisk produkter).	REG		Justert og skalerbart tiltak
2.2.3 Delta i et samarbeid med Sirkulær Ressurssentral om ombruk av byggematerialer og komponenter i Oslo by	Oslobygg	EBY, BYM, PBE, FutureBuilt, ByKuben	Nytt tiltak
2.2.4 Videreføre og videreutvikle uttak av materialer og gjenstander fra gjenbruksstasjonene	REG		Justert og skalerbart tiltak
2.2.5 Tilgjengeligjøre materialer, komponenter og interiørartikler fra kommunale virksomheter (prosjekter/riving og rehabilitering og oppgradering av bygninger) som ikke skal brukes	Oslobygg, alle	UKE	Nytt tiltak
2.2.6 Samarbeide med utdanningsinstitusjoner, slik som Oslo City Studio og Lektor2-ordningen i Osloskolen, med fokus på bærekraftig og redusert forbruk	ByKuben	UDE, BYM	Justert og skalerbart tiltak
2.2.7 Samarbeid med næringslivet for økt fokus på bærekraftig og redusert forbruk gjennom Næring for klima	KLI	BYM	Videreføres og skalerbart tiltak
2.2.8 Tilrettelegge for arenaer og dialog via Næring for Klima og Oslo Business Region for å knytte sammen aktører, muligheter og behov	KLI, Oslo Business Region	ByKuben, BYM	Videreføres og skalerbart tiltak

Tiltak	Hovedansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
2.2.9 Samarbeide med ulike aktører, blant annet forskningssenteret INCLUDE, for å teste ut og fremme sirkulære modeller for forbruk og delingsmodeller	BYM	KLI, REG, ByKuben, FutureBuilt	Justert og skalerbart tiltak
2.2.10 Evaluere støtteordninger og virkemidler for prosjekter innen bærekraftig og redusert forbruk	BYM	KLI, ByKuben	Justert og videreføres
2.2.11 Utarbeide og spre håndbok for samarbeidsmodeller mellom offentlig og privat sektor, frivillighet og innbyggere i etablering og drift av sirkulære møteplasser	REG	BYM, ByKuben	Nytt tiltak
2.2.12 Videreføre Resourceful Cities nettverket for å styrke tverrsektorielt samarbeid og støtte skalering av sirkulære møteplasser og initiativer	ByKuben	BYM, REG	Nytt og skalerbart tiltak
2.2.13 Vurdere om REG sin digital ombruksplattform/(kalender) kan videreutvikles og benyttes av andre	REG		Nytt tiltak
2.2.14 Samarbeide og veilede private/frivillige aktører om reparasjon av varer og gjennomføring av bytte/fiksefester	ByKuben	BYM	Justert og skalerbart tiltak
Satsningsområde 3. Kunnskap og kommunikasjon			
3.1 Fremme bærekraftige forbruksmønstre gjennom kommunikasjonsarbeid ut mot innbyggerne og næringslivet			
3.1.1 Fremme lokale ombruk, bruktsalg, redesign, reparasjon, utlån, deling, leie, leasing, bytte- og delingsordninger gjennom kommunens kanaler	KLI, BYM, ByKuben, FutureBuilt, Bydelene		Skalerbart tiltak
3.1.2 Tydeliggjøre og ytterligere markedsføre bibliotekenes rolle som ombruksarena for bøker, andre medier og verktøy	Deichman	KLI	Justert og skalerbart tiltak
3.1.3 Arrangere og tilrettelegge for arrangementer og aktiviteter under Ombruksuka	BYM	ByKuben, Deichman, REG, Bydelene	Videreføres og skalerbart tiltak
3.1.4 Løfte frem tiltak, nyskaping, innovative løsninger, samarbeid og forbilder gjennom kommunens kanaler	KLI, BYM, REG, Deichman, ByKuben, FutureBuilt, PBE		Videreføres og skalerbart tiltak

Tiltak	Hovedansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
3.1.5 Tilrettelegge for nettverks- og kunnskapsbygging med aktører i offentlig og privat sektor gjennom arrangementer, kommunikasjon og rådgiving	ByKuben	REG, BYM, FutureBuilt, KLI	Justert og skalerbart tiltak
3.1.6 Utarbeide forslag til løsning for felles kommunikasjonsplattform i Oslo kommune for informasjon om sirkulære møteplasser og initiativer som kan bidra til bærekraftig og redusert forbruk	BYM	REG, ByKuben, KLI, UKE	Nytt og skalerbart tiltak
3.2 Øke kompetanse i kommunen og tilrettelegge for samhandling og koordinering om bærekraftig og redusert forbruk			
3.2.1 Koordinere et tverrkommunalt og interkommunalt nettverk for erfaringsutveksling, kompetanseheving og samarbeid om bærekraftig og redusert forbruk	BYM		Justert og skalerbart tiltak
3.2.2 Formidle og veilede virksomheter om strategi, tiltaksliste og indikatorer for bærekraftig og redusert forbruk	BYM		Videreføres og skalerbart tiltak
3.2.3 Bidra til uttesting/pilotering av ulike tiltak for bærekraftig og redusert forbruk i kommunen, i samarbeid med organisasjoner og næringsliv	BYM	ByKuben	Nytt og skalerbart tiltak
3.2.4 Kartlegge og foreslå tiltak på de områdene innen strategi for bærekraftig og redusert forbruk der det mangler et godt kunnskapsgrunnlag	BYM	UKE	Nytt tiltak
3.2.5 Formidle kunnskap og erfaringer om innovative anskaffelser på tvers av bydelene	ByKuben	UKE, BYM	Videreføres
3.3 Fremme bærekraftige og sirkulære forbruksmønstre gjennom skole og barnehagesektor			
3.3.1 Opplæring, informasjonsmateriell og aktiviteter om bærekraftig og redusert forbruk til barnehager, skoler og fritidsklubber	BYM, UDE	ByKuben, Bydelene	Justert og skalerbart tiltak
3.3.2 Videreføre SirkulÆR, et tilpasset opplegg for klasser fra Osloskolen med undervisning/opplæring i sirkulær økonomi og kildesortering	REG		Videreføres

Tiltak	Hovedansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
3.3.3 Videreutvikle læringsportalen klimaskolen.no innen tema bærekraftig og redusert forbruk	UDE	BYM	Videreføres og skalerbart tiltak
3.3.4 Videreutvikle prosjektet Klimapilotene innen tema bærekraftig og redusert forbruk	KLI	BYM, REG, UKE	Videreføres og skalerbart tiltak

Bærekraftig mat

Tiltak	Hovedansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
1. Servere bærekraftig mat og forebygge matsvinn			
1.1 Fremme og ivareta de politiske føringene innen bærekraftig mat og drikke gjennom samkjøp ved å stille krav til leverandører i eksisterende samkjøpsportefølje og gjennom nye avtaler og oppfølging av eksisterende avtaleleverandører	UKE	BYM, SYE, UDE, HEL, bydelene	Nytt tiltak
1.2 Stille krav og påvirke arrangører i Oslo til å servere bærekraftig mat på arrangementer, spesielt i forbindelse med utleie av kommunale arealer	KUL	BYM, bydelene	Videreføres
1.3 Samarbeide med Stiftelsen Miljøfyrtårn og Standard Norge om utvikling av matrelaterte sertifiseringskriterier	BYM		Videreføres
1.4 Innføre kildesortering i klasserom samt skolens øvrige arenaer med minimum samme fraksjoner som husholdninger	UDE	REG, Oslobygg	Skalerbart tiltak
1.5 Samarbeide med aktører som engasjerer innbyggere i å redde mat som ellers ville ha blitt kastet	ByKuben	Deichman, Bydelene	Skalerbart tiltak
2. Kompetanseheving og kommunikasjon for å oppnå et bærekraftig matforbruk i kommunen			

Tiltak	Hoved- ansvar	Støtte	Status for tiltak 2023
2.1 Ivareta de politiske føringene innen bærekraftig mat og drikke i kommunen gjennom rollen som koordinator, pådriver og kontaktpunkt	UKE	BYM, SYE, UDE, HEL, bydelene	Nytt tiltak
2.2 Veilede kommunens virksomheter i å fremme og ivareta de politiske føringene innen bærekraftig mat og drikke gjennom virksomhetens egne anskaffelser og bestilling på Oslo kommunes samkjøpsavtaler	UKE	BYM, SYE, UDE, HEL, bydelene	Nytt tiltak
2.3 Pilot kommunal rådgivningstjeneste bærekraftig mat	BYM	HEL, UDE, SYE	Skalerbart tiltak
2.4 Støtte tjenestesteder i miljøledelsesarbeidet (spesielt Miljøfyrtårn) med bærekraftig mat og matsvinn. Bruke erfaringene fra tiltak 2.3.	BYM		
2.5 FUSILLI Living Lab: Gjennomføre pilotprosjekt i Karvesvingen 3 (hovedkontor BYM og GFE) i samarbeid med gårdeier og kantinedriver. Piloten skal føre til anbefalinger for hvordan man kan implementere byrådets mål for kantiner, vegetarmat som standardvalg og fullverdig vegansk alternativ, der hvor kantiner ikke er i kommunal regi og kommunen ikke er eneste kunde.	BYM	GFE	Skalerbart tiltak
2.6 Gjennomføre kompetanseaktiviteter for arrangører i Oslo rundt tema bærekraftig matservering	KUL		Videreføres
2.7 Promotere håndbok for «overskuddsbord» internt i Oslo kommune og eksternt til forskjellige målgrupper	ByKuben	Alle	Videreføres

